

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล และการจัดกระทำข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการและเลขานุการ ในสถานศึกษาเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก คือ จังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา จำนวน 816 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มประชากร โดยมีวิธีการดังนี้

2.1 กำหนดโรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน (Yamane, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียน จำนวน 120 โรงเรียน

2.2.2 กำหนดขนาดวิธีสุ่มโดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามขนาดของโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนขนาดเล็ก 28 โรงเรียน ขนาดกลาง 44 โรงเรียน และขนาดใหญ่ 48 โรงเรียน

2.2.3 กำหนดเทคนิควิธีสุ่มโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เพื่อกำหนดรายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแต่ละขนาด

2.2.4 แต่ละโรงเรียน กำหนดเทคนิควิธีสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เพื่อกำหนดรายชื่อกลุ่มตัวอย่างกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้วิจัยสุ่มรายชื่อ 1 ชื่อ จากตัวแทนกรรมการที่เป็นประธานกรรมการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการและเลขานุการ ได้ประธานกรรมการ จำนวน 48 คน คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 42 คน และกรรมการและเลขานุการ จำนวน 30 คน รวม 120 คน ดังตาราง 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จังหวัด	ประชากร			รวม	กลุ่มตัวอย่าง			รวม
					จำนวนจำแนกตามขนาดโรงเรียน			จำนวน
	เล็ก	กลาง	ใหญ่		เล็ก	กลาง	ใหญ่	
ชลบุรี	65	96	109	270	10	14	16	40
ระยอง	81	129	135	345	12	19	20	51
ฉะเชิงเทรา	42	76	83	201	6	11	12	29
รวม	188	301	327	816	28	44	48	120

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถาม แบบตรวจรายการ จำนวน 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษา ขนาดของสถานศึกษาและรายได้ของชุมชน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ไขในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาใน 6 ขั้นตอน 1) ขั้นตอนจัดทำระบบข้อมูลพื้นฐาน 2) การกำหนดความต้องการจำเป็นของท้องถิ่น 3) การกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์การเรียนรู้ 4) การจัดทำคำอธิบายรายวิชา เนื้อหา และกิจกรรม 5) การจัดทำแผนการสอน คู่มือครู และสื่อ และ 6) การปรับปรุงและพัฒนา โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ วิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งกำหนดค่าคะแนนไว้ดังนี้ คือ

ระดับมากที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนนเป็น	5
ระดับมาก	ให้น้ำหนักคะแนนเป็น	4
ระดับปานกลาง	ให้น้ำหนักคะแนนเป็น	3
ระดับน้อย	ให้น้ำหนักคะแนนเป็น	2
ระดับน้อยที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนนเป็น	1

ส่วนแนวทางการแก้ไขในแก้ไขในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาในแต่ละข้อให้

ตอบโดยการเลือกแปรผล 3 อันดับ โดยให้น้ำหนักคะแนน อันดับที่หนึ่งให้ 3 คะแนน อันดับที่สองให้ 2 คะแนน และอันดับที่ 3 ให้ 1 คะแนน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษา และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษา และนำเสนอต่อประธานกรรมการที่ปรึกษาและกรรมการเพื่อตรวจสอบสำนวนภาษา และความสมบูรณ์ของเนื้อหา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำแล้ว ไปตรวจสอบความเที่ยงตรงและความสมบูรณ์ (validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่

3.1 ผศ.ดร.ธรร สุนทรายุทธ	หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.2 ผศ.ดร.สุนทร บำเรอราช	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตร
และการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
3.3 ดร.สุจินดา ผ่องอักษร	อาจารย์ฝ่ายวิชาการกรมวิชาการ สปช.
3.4 ดร.สมศักดิ์ ลีลา	ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต “พิบูลย์บำเพ็ญ”
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.5 นายบำเพ็ญ โกศลนันท์	หัวหน้าศึกษานิเทศก์ จังหวัดชลบุรี

4. นำแบบสอบถามที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องและเหมาะสม

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try-out) กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้ คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (discrimination) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (item – total correlation) ปรากฏว่าได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อสภาพของการมีส่วนร่วมเท่ากับ .27 ถึง .64 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อของปัญหาการมีส่วนร่วม เท่ากับ .21 ถึง .53

6. การนำแบบสอบถามรายข้อที่มีอำนาจตั้งแต่ .20 ขึ้นไปมาวิเคราะห์หาค่า (reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) สำหรับแบบสอบถามการมีส่วนร่วมมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 และ ปัญหาการมีส่วนร่วม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นและความสมบูรณ์ไปใช้ในการ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล และการจัดกระทำข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดกระทำ ข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึง ผู้อำนวยการการ ประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา เพื่อขอความร่วมมือในการจัดเก็บรวบรวม ข้อมูล
2. จัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 120 ฉบับ ไปยังโรงเรียนที่มีคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเล ตะวันออก ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ และขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่งกลับทางไปรษณีย์ ตามที่อยู่ของผู้วิจัยที่ได้จำหน่ายซองและสอดแสตมป์ให้ไว้พร้อมแล้ว ภายในเวลาที่กำหนด
3. ในกรณีที่ยังไม่ได้รับแบบสอบถามคืนตามเวลาที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ติดตาม เก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง
4. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืน ผู้วิจัยตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่ สมบูรณ์ทุกฉบับ
5. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสในคะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และ บันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS
6. นำผลคำนวณมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัยต่อไป

การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาแยกวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียนและสภาพเศรษฐกิจ ชุมชนคิดเป็นร้อยละ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ไขการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก ใน 6 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale)

การแปลความหมายคะแนนใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 23)

4.51-5.00	เท่ากับ	มีส่วนร่วมระดับมากที่สุด
3.51-4.50	เท่ากับ	มีส่วนร่วมระดับมาก
2.51-3.50	เท่ากับ	มีส่วนร่วมระดับปานกลาง
1.51-2.50	เท่ากับ	มีส่วนร่วมระดับน้อย
1.00-1.50	เท่ากับ	มีส่วนร่วมระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Windows โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้

1. ศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออกของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเปรียบเทียบจำแนกตามรายได้ของชุมชน โดยการทดสอบค่าที (t -test)

3. การวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้หาค่า น้ำหนักและอันดับที่